

Desinterès quasi absolut

La participació en les eleccions europees a les illes Balears és sempre més minsa que a la resta de l'Estat espanyol. De fet, cada cop s'eixampla més el diferencial negatiu illenc. El dubte per enguany és si l'abstenció superarà els dos terços del cens. Una possibilitat que indica el grau de desinterès amb què es viu a les Illes la convocatòria dels comicis que se celebraran el 25 de maig.

Enorme abstenció electoral. La indiferència a tot l'Estat espanyol per aquest tipus d'eleccions és alta, però a les Illes ho és tant que se la pot considerar directament menyspreu. Només en la primera convocatòria, la de 1987, hi hagué una participació notable. Per la novetat i perquè es van sumar les urnes locals i autonòmiques –a les comunitats de règim comú– a les europees, de manera que el 68,5% de concurrència a tot l'Estat fou enganyosament alt. A les Illes el diferencial negatiu ja es deixà notar. Un 66,5% de vots, dos punts per sota. I mai no ha tornat a votar tanta gent, ni prop fer-hi tampoc.

El 1989 el registre a l'àmbit estatal va ser del 54,7%, mentre que a l'arxipèlag es quedà en el 45,8%. El 1994, 59,1% i 49,8%, respectivament. El 1999 –altre cop el mateix dia que les locals i autonòmiques–, 63% i 57%. Amb l'entrada en el nou mil·lenni la participació es va enfonsar, especialment a les Illes. Els registres de 2004 foren del 45,4% a tot l'Estat i només el 37% a Balears. I el 2009, 44,9% i 36%, respectivament.

La tendència sembla clara. L'abstenció augmenta a les Illes fins a límits espectaculars. Cal atendre en el seu just valor aquesta dada: quasi dos terços, 64%, del cens electoral illenc va decidir fa cinc anys no participar en les eleccions europees.

Malgrat l'enorme pes de l'abstenció, cap partit polític balear no ha intentat entendre –i encara menys combatre– tanta desafecció envers la Unió. Per enguany només queda el morbo de saber si es batrà el record de desinterès. I això

A les Illes els comicis europeus no interessent gairebé a ningú i la desmobilització política autòctona és quasi total.

s'avindria la mar de bé amb l'actitud de les formacions polítiques il·lenques.

Els partits i Europa. El desinterès social per la Unió té la lògica correspondència en la indiferència dels partits polítics balears a l'hora d'afrontar els comicis del proper 25 de maig.

El líder de Més, Biel Barceló, va convocar una roda informativa el passat 17 de març per anunciar que la coalició econacionalista havia decidit no presentar-se a les eleccions, alhora que recomanava als militants i simpatitzants votar ERC o Compromís. Això sí, volgué deixar “clar” que no partici-

Rosa Estaràs, número 7 de la candidatura del PP, encapçalada per Miguel Arias Cañete, renovarà amb tota seguretat la seva acta d'eurodiputada.

1. El candidat mallorquí d'EU, Eberhard Grosske, ocupa l'onzè lloc de la candidatura i no té cap possibilitat de sortir elegit. **2.** La coalició econacionalista Més, liderada per Biel Barceló, va decidir no presentar-se a les eleccions europees, com tampoc ho fa la formació regionalista Proposta per

par en aquests comicis “no vol dir que no ens preocupi Europa”. És possible que els preocupi, però no es pot dir que els ocupi.

També els regionalistes del PI (Proposta per les Illes) podria ser que se sentissin d'alguna manera preocupats pel que passa a Europa i per com afecta Balears; però si així fos, igualment ho dissimulen, perquè tampoc concorren als comicis de maig. I en el seu cas els dirigents, encapçalats pel president de la formació, Jaume Font, ni tan sols se sentiren obligats a fer cap declaració d'amor a la Unió quan anunciaren davant dels periodistes que descartaven entrar en la cursa electoral.

És a dir, les dues formacions que representen l'espai regionalista i nacionalista balear han decidit que no. En el cas del PI no té una gran importància, perquè és un partit extraparlamentari. Però Més és una coalició que va obtenir l'11% dels vots a les eleccions autonòmiques de 2011 per la circumscripció de Mallorca, els quals vots, sumats als dels seus aliats de Menorca, li permeteren formar un grup parlamentari de 5 escons sobre els 59 que té la Cambra balear; de manera que és la tercera força política de les Illes i una de les úniques tres –juntament amb el PP i el PSOE– que assoliren diputat. I resulta que, a pesar de la seva rellevància política i

electoral, decideix no participar a la pròxima confrontació.

Es podria pensar que aquest desinterès és imputable només als regionalistes i nacionalistes. En absolut. Les mostres d'indiferència són generalitzades. Entre els partits d'àmbit estatal que són presents a les Illes només un, el PP, ha col·locat en un lloc de sortida algú de Balears: Rosa Estaràs, que ocupa la setena posició de la llista encapçalada per Miguel Arias Cañete. Ni PSOE, ni IU ni UPyD han volgut posar cap illenc amb posició franca per resultar electe. Per la seva banda, tampoc ERC porta cap balear amb opcions.

En el cas de la llista electoral comunista, el representant illenc és Eberhard Grosske, a l'onzè lloc. Fa cinc anys IU només va obtenir dos escons continentals a tot l'Estat, cosa que dóna indicatiu de les possibilitats que té el mallorquí d'arribar a assegurar-se en un dels ben pagats escons de la Cambra europea.

Els socialistes del PSIB han col·locat Pere Joan Pons en el número 20 de la llista encapçalada per Elena Valenciano. Tot i que és el mateix lloc que va ocupar el 2009 Teresa Riera, la qual va sortir elegida, enguany és gairebé impossible que el nombre d'escons que obtinguin els socialistes arribi a tant, segons la previsible baixada de vots cap als dos partits majoritaris que auguren tots els sondejos. De fet,

la direcció federal socialista dóna per fet que no assolirà de cap manera els 20 escons, quan fa cinc anys en va obtenir 21. Aquesta previsió va ser el motiu d'un sord enfrontament entre el PSIB i la direcció central socialista. Els de les Illes volien que Riera renovés per tercera vegada consecutiva l'acta d'europarlamentària. Però la direcció central del PSOE no va fer cas de les peticions de la cúpula socialista balear encapçalada per Francina Armengol. En poques paraules, els digueren que Riera podia repetir però que no tindria assegurada la reelecció. Els balears s'ho van prendre a la valenta. La interessada, en veure el panorama, decidí declinar la possibilitat de tornar a ser candidata. En el comitè federal del passat mes de març els illencs votaren en contra de la llista europea del seu partit per aquest motiu. Tret que passi un miracle, el PSIB no tindrà presència al Parlament europeu.

Pel que fa a UPyD, un balear ocupa l'onzè lloc, merament testimonial. Més o menys el mateix passa a ERC, que incorpora candidats illencs però sense cap opció –només va obtenir un escó l'any 2009– de ser elegits, una situació molt diferent de les eleccions continentals de 2004 quan la llista republicana va anar encapçalada per l'eivissenc Bernat Joan, qui aconseguí l'acta d'eurodiputat.

UNIÓ EUROPEA

les Illes (PI). **3.** A pesar que el PSIB volia que Teresa Riera repetís com a eurodiputada per tercer cop consecutiu, la direcció federal del PSOE no li ha ofert un lloc de sortida.

Insularitat. En sintonia amb el desinterès social i polític, durant tota la precampanya electoral ha brillat per la seva absència qualsevol referència a què suposa per a Balears la Unió Europea. És possible que durant la campanya algú en parli, però fins la setmana passada cap ciutadà de Balears no havia sentit res a propòsit d'això.

Especialment significativa va ser la visita a Palma, el passat 26 d'abril, del número u de la candidatura del PP, Miguel Arias Cañete. Tractant-se d'un home amb llarga experiència a la Unió, en diversos càrrecs, que aterrava

ha donat la direcció central, va intentar convèncer els presents que "Espanya és el país d'Europa en el qual més baixa l'atur". I Cañete, com sol ser habitual en ell, sobretot va fer bromes, en aquest cas sobre el caràcter gandul que alguns europeus suposen que tenen els espanyols, dient que en realitat el que passa és que en el seu país saben "viure bé" i alhora "fer més hores de feina" que ningú en tot el continent. Ara, de xerrar, parlar o rallar sobre aspectes seriosos de la Unió que afecten les Illes, ni piu.

Es podria entendre, però, que una referència de l'ex-ministre a la insula-

comunistes segueixin la mateixa línia. De fet, entra dins del que és previsible que a la campanya electoral pròpiament dita l'únic tema local que adquireixi rang europeu sigui la necessitat de rebre compensacions per la insularitat.

El problema és que sempre que s'ha fet arribar tant a Brussel·les com a Madrid la petició, la resposta sempre ha estat la mateixa: que la normativa de la Unió ho impedeix, perquè no hi ha un tractament diferenciat pel fet de ser arxipèlags sinó per la llunyania respecte del continent. Que les illes que reben compensacions són territoris ultraperifèrics, com és el cas de Canàries i, sobretot, les possessions franceses al sud del Pacífic. I que, evidentment, no és el cas de les Balears.

En resum, o la Unió canvia la seva posició respecte a la qüestió o tot continuarà igual que sempre: sense atendre la petició d'ajudes per compensar la insularitat. Tot i la baixa probabilitat que s'accepti la reivindicació, és l'únic tema de pretès rang europeu que afecta Balears que ha aparegut a la gairebé inexistent precampanya per a les eleccions del proper 25 de maig a les Illes, en les quals es poden batre records d'abstencionisme en una terra on el desinterès cap aquests comicis ha estat tradicionalment altíssim.

El desinterès per les eleccions europees és tan alt a les Illes que se'l pot considerar simple menyspreu

per fer un acte electoral en companyia de l'eurodiputada balear des de 2009 Rosa Estaràs i del president José Ramón Bauzá, era pertinent esperar sentir a parlar sobre com afecta la Unió les Balears. Doncs ni una sola paraula. Demanaren que la gent del PP participés el 25 de maig per evitar que el PSOE guanyi; Bauzá aprofità l'ocasió per defensar la seva política lingüística dient que "els nostres nins han de rallar, xerrar o parlar com els nostres pares i padrins". Estaràs, seguint el guió que li

ritat era fer verdadera campanya per al Parlament europeu. Va ser l'únic tema suposadament de la Unió del qual parlà. Segons va dir Cañete, el PP intentarà que les Balears rebin un tracte compensatori per mor del fet insular.

També en unes altres formacions, com ERC, es posa molt d'èmfasi en la naturalesa geogràfica de les Illes, que hauria de merèixer ajudes per part de les autoritats europees. Amb tota probabilitat també el PSOE s'apuntarà a la reivindicació. I no es pot descartar que els

Miquel Payeras